

Lovas György, újságíró, vállalkozó

Losonci kereskedőcsaládba született Budapesten, 1931-ben. A második világháborút és a holokausztot gyermekként élte át. Szülei tüdőbajban elhunytak, nagyszüleit 1944-ben bevagonírozva elvitték a németek a losonci gettóból. Egyedül került pesti rokonaihoz. Már a gimnáziumi éveit alatt diáklapot szerkesztett.

„Az érettségi előtt megszüntették a lapot, és behívtak a kerületi DISZ-bizottsághoz (Dolgozó Ifjúság Szövetsége). Azt mondták, ha reakciós maradok, nem lesz semmi jövőm, de ha bejárok a kerületi bizottságba, komoly karrier vár rám. De nekem nem kellett az a karrier.”

Besorozták, ám a hadseregnél elkövetett okirathamisítás miatt leszerelés után azonnal lecsukták és a szegedi Csillagba került 11 hónapra. Szabadulás után az újpesti hajógyárban helyezkedett el, ahol zenés összejöveteleket szervezett, ő volt a zenekar dobosa.

„Ez így ment október 23-ig, ami keddre esett. Soha nem felejttem el, ugyanis nekünk minden kedden zenekari próbánk volt. Négy órát dolgoztam csak aznap, rohantam próbára, de hallottam, hogy tüntetés van a Bem-szobornál. Tömegek jönnek át Budáról a Parlament elé. Félredobtunk mindent, elkaptuk az utolsó villamosokat, amelyek még mentek be a városba. Csatlakoztunk a tömeghez a Margit hídnál. Attól kezdve nem láttam másikat öltönyt, csak amikor átléptem az osztrák határt.”

Lovas György rögtön az események sűrűjébe vetette magát, és fegyvert próbált szerezni a forradalmároknak.

„Egy teherautó élelmiszerért ment Vác felé, felkapaszkodtunk rá hárman, aztán ledobott minket a Váci úton, az újpesti hajógyár bejáratánál. Az őr beengedett minket, azt mondtuk, itt hagytuk a táskánkat. Feltörtünk egy lakatot és pisztolyokat hoztunk ki. Az őrség rögtön velünk volt. Jött egy orosz katonai Skoda, kérdezték, hova mennénk, mondom be. Beültünk. Hátulról a többiek agyonlőtték az őrnagyot meg a sofőrt. Bepakoltuk a géppisztolyokat, rohantunk be a városba a Skodával.”

November 4-e után Lovasék Újpesten feladták a harcot, nem látták értelmét a további vérontásnak. Lovas New Yorkig meg sem állt, ahol üzletelni kezdett és újságírással foglalkozott, valamint vezető szerepet vállalt több, forradalmárokat tömörítő egyesületben és ott volt számos kommunista elnyomás elleni tiltakozásokon.

„1957 áprilisában vágtam le a kommunista magyar zászlót az ENSZ előtt, Kiss Antal és Tóth Laci volt ott, előbbi a Magyar Hírlap újságírója volt korábban, utóbbi pedig az MTI kimenekült fényképésze volt. Elmentünk az ENSZ előtt reggel tízkor, és láttam a zászlót a sarló-kalapáccsal, amit mi kitéptünk a forradalom alatt. Antal azt mondja, hagyjad már, mit akarsz? A lapot kell összeraknunk! Ugyanis a Szabad Magyarorsággal mentünk a nyomdába. Fogtam magam, volt egy bicska nálam, felmáshoztam a falra, Tóth Laci pedig fényképezett. Levágtam a zászlót, leköptem, szétszaggattam, aztán jöttek a rendőrök. Ez volt az első zászlótépés az ENSZ-nél, aztán engem követtek az arabok és mások. De én voltam az első. És a rendőrségen üvöltöztünk, hogy akárhol meglátjuk ezt a zászlót, le fogjuk tépni, és kérni fogunk mindenkit, hogy akárhol látnak ilyet, tépjék le! Ez a zászló nem képviseli Magyarországot! Az egész világsajtó átvette, másnap a New York Timesban volt rólam három kép, összesen pedig hat. A Life magazinnak a közepén volt az egész. Mindenki átvette, Párizs, London. Azt akartam, hogy ez világgá menjen. A Szabadságharcos Világszövetség célja az volt, hogy ne altassuk el a forradalom emlékét, hogy maradjon meg minden gyerek, minden felnőtt és minden öregasszony emlékében!”

Lovas György az elmúlt hat évtizedben kiemelkedő személyisége volt az 56-os vonatkozású programoknak, rendezvényeknek szerte Amerikában. Főszerzője volt a forradalom 50. évfordulóján a Carnegie Hallban megrendezett ünnepi emlékműsornak. 2006 óta aktív tagja Amerikai Magyar Emlékmű Bizottságnak. A Bizottság egy évtizedes munkájának eredménye a New York-i 1956-os emlékmű felállítása.

MÉRFÖLDKÖVEK – 1956-OS PORTRÉK ÉS ÉLETUTAK AZ AMERIKAI MAGYAR EMIGRÁCIÓBAN

Kiállítás a New York-i Magyar Házban (213 E 82 Str. NY, NY, 10028).

Megtekinthető: 2016. október 22. és 2017. január 10. között.

A KIÁLLÍTÁST ÖSSZEÁLLÍTOTTÁK:

New York-i Magyar Ház

Bánhalmi Norbert fotográfus

Nagy Ildikó társadalomkutató, a New York-i Magyar Ház igazgatója

Szilvay Gergely újságíró, a Kőrösi Csoma Sándor Program ösztöndíjasa

PARTNERSZERVEZETEK: Amerikai Magyar Emlékmű Bizottság, New York-i Magyar Főkonzulátus

A KIÁLLÍTÁST TÁMOGATJA: the Hungary Initiatives Foundation

MÉDIAPARTNER: Mandiner

KÜLÖN KÖSZÖNET: Ember Sári, Fischer Viktor, Niemetz Ágnes, Papp László, Szatai Kovács Enikő